

[Time: 2 ½ Hours]

[Marks :80]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

- Q.1** Attempt **any two** of the following: **20**
- Discuss the changing of cropping pattern in the Indian Agricultural.
 - Explain the causes of low productivity in Indian agriculture.
 - Discuss the problems of agricultural labour.
- Q.2** Attempt **any two** of the following: **20**
- Explain the sources of Agricultural finance in India.
 - Explain the causes of Rural Indebtedness.
 - Explain the role of Regional Rural Bank in Indian Agricultural finance.
- Q.3** Attempt **any two** of the following: **20**
- Discuss the Defects in Agricultural marketing systems.
 - Explain the effect of WTO's agreement on Indian.
 - Comment on National Agricultural market in India.
- Q.4** Attempt **any two** of the following: **20**
- Explain the new agricultural policy 2007.
 - Explain the price policy of the Government of India.
 - Discuss the causes of the Indian farmers suicide.

वेळ: २ ½ तास

गुण : ८०

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र.१ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
(अ) भारतातील शेती क्षेत्रातील पीक रचना आणि त्यातील बदल या संबंधी चर्चा करा.
(ब) भारतीय शेतीची उत्पादकता अल्प असण्याची कारणे स्पष्ट करा.
(क) शेतमजुरांच्या समस्येची चर्चा करा.
- प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
(अ) भारतातील कृषी-वित्त पूरवठ्याचे स्त्रोत स्पष्ट करा.
(ब) ग्रामीण कर्जबाजारीपणाची कारणे स्पष्ट करा.
(क) क्षेत्रीय ग्रामीण बँकाची भारतीय कृषी वित्तपूरवठ्यातील भूमिका स्पष्ट करा.
- प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
(अ) कृषी विपणन व्यवस्थेतील दोषांवर चर्चा करा.
(ब) भारतीय शेतीवरील जागतिक व्यापार संघटनेच्या कराराचे परिणाम स्पष्ट करा.
(क) राष्ट्रीय कृषी बाजारपेठ संकल्पनेवर भाष्य करा.
- प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा. २०
(अ) २००७ चे नवीन शेती (शेतकऱ्यांसाठीचे) धोरण स्पष्ट करा.
(ब) भारत सरकारचे शेतमाल किंमत विषयक धोरण स्पष्ट करा.
(क) भारतीय शेतकऱ्यांच्या आत्महत्यास जबाबदार असणाऱ्या कारणांची चर्चा करा.